

U 46/2024 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter (*befrielse från EU:s autonoma tullar; jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 28 november 2024

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2278 OM BEFRIELSE FRÅN GEMENSAMMA TULLTAXANS TULLAR SOM AVSES I ARTIKEL 56.2 C I FÖRORDNING (EU) NR 952/2013 FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Bakgrund**

Europeiska kommissionen lade den 31 oktober 2024 fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2024) 502 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

2 Förslagets syfte

Målet med unionens system för tullbefrielse är att säkerställa att råvaror som används inom förädlingsindustrin och som enligt den gemensamma tulltaxan är belagda med tull fås tullfritt eller med nedsatt tullsats när unionsproduktionen är otillräcklig eller obefintlig. Förordning (EU) nr 2021/2278 uppdateras en gång i halvåret för att tillgodose unionsindustrins behov. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 januari 2025.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

För att säkerställa en tillräcklig och oavbruten tillgång på vissa jordbruks- och industriprodukter som produceras i en otillräcklig eller obefintlig mängd i unionen, och för att undvika störningar på marknaderna för dessa produkter, har dessa produkter genom rådets förordning (EU) nr 2021/2278 helt eller delvis befriats från Gemensamma tulltaxans tullar.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 16.5.2024–11.7.2024 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om befrielse från tullar. Gruppen består av representanter från alla medlemsstater samt Turkiet. Medlemsstaterna har för sin del samrått med berörda industrisektorer, organisationer, handeln och andra berörda parter. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 januari 2025. Under denna omgång hade 95 ansökningar om nya tullbefrielser och 41 förslag till ändring av giltiga tullbefrielser lämnats in.

Efter granskningen anser kommissionen att tullbefrielsen är motiverad för vissa nya produkter som för närvarande inte förtecknas i bilagan till förordningen. När det gäller vissa andra produkter är det nödvändigt att ändra villkoren i fråga om produktbeskrivning, klassificering, slutanvändningskrav och/eller datum för obligatorisk översyn. Produkter för vilka tullbefrielse inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse föreslås utgå ur bilagan.

Under denna omgång väckte valsgöt och pressgöt av aluminiumlegeringar i obearbetad form enligt nr 7601 20 30 och nr 7601 20 40 mest diskussion. För att påskynda vissa frihandelsdiskussioner hade kommissionen själv initierat en granskning av huruvida dessa produkter ska fortsätta att omfattas av befrielse. För närvarande omfattas numren i fråga av partiell befrielse, det vill säga en nedsatt tullsats på 4 procent. Flera medlemsländer ansåg att produkterna bör fortsätta att omfattas av befrielse tills frihandelsförhandlingarna har slutförts. Under anförandena betonade man att systemets främsta syfte är att trygga den egna industrins intressen (se avsnitt 2). Enligt kommissionens slutliga förslag ska numren i fråga strykas från förteckningen över produkter som omfattas av befrielse, men beviljas en tullkvot (573 000 ton/år) med en tullsats på 4 procent.

I syfte att främja integrerad batteritillverkning i unionen anser kommissionen även att partiell befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar bör beviljas för vissa produkter med koppling till batteritillverkning som för närvarande inte förtecknas i bilagan till förordning (EU) 2021/2278, och för vilka unionsproduktionen är otillräcklig för att uppfylla unionens användarindustriers specifika krav. Datumet för den obligatoriska översynen av dessa befrielser bör vara den 31 december 2025 för att man vid översynen ska kunna beakta batteriproduktionssektorns utveckling i unionen på kort sikt.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar, och Finland motsatte sig inte de ansökningar som lämnats in av andra.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsatser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Statsrådet anser att förslaget stämmer överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av befrielse från Gemensamma tulltaxans autonoma tullar inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats utkastet till förslag påverkar förslaget inte utgifterna, men däremot inkomsterna enligt följande: Värdet av de icke uttagna tullarna till följd av tullbefrielsen bedöms uppgå till 28 624 290 euro per år. Den negativa inverkan på de traditionella egna medlen i budgeten uppgår till 21 468 218 euro per år (dvs. 75 procent av den totala minskningen). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördsprovision. De ekonomiska konsekvenserna för Finlands del beror på hur stora mängder av produkten i fråga Finland importerar.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslaget strider mot Finlands grundlag eller de konventioner om grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 15 november 2024. Målet är att förslaget ska antas av rådet i december 2024.

9 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 15 november 2024.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.